

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради
школи № 289
30.08.2023 № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи № 289

Т.О.Плугова
30.08.2023

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Школи І-ІІІ ступенів №289 Дарницького району м. Києва

**1-4 спеціальні класи
(адаптаційно-ігровий та основний цикли)**

ЗМІСТ

1. Вступна частина	3
2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	3
3. Загальний обсяг навчального навантаження	4
4. Навчальні плани	4
5. Перелік навчальних програм та підручників	11
6. Форма організації освітнього процесу	15
7. Опис інструментарію оцінювання	18

1. Вступна частина

Освітня програма початкової освіти спеціальних класів для дітей з особливими освітніми потребами розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», наказів Міністерства освіти і науки України від 26.07.18 №814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами» зі змінами наказ МОН від 16.08.2019 №917), від 19.09.2022 №836 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України» (втратили чинність накази МОН від 26 липня 2018 року №816, від 02 липня.2019 року №917, від 01 квітня 2020 року №467, від 29 січня 2021 року №121).

Освітня програма містить: вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою; загальний обсяг навчального навантаження; навчальні плани; перелік навчальних програм; перелік програм з корекційно-розвиткової роботи; рекомендовані форми організації освітнього процесу; опис інструментарію оцінювання.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну освіту», Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року №367, навчання за цією освітньою програмою початкової освіти можуть розпочинати діти, яким виповнилося на 1 вересня шість років, які мають висновок інклюзивно-ресурсного центру про особливості психофізичного розвитку.

У разі відсутності результатів підсумкового (річного) оцінювання з будь-якого предмету або предметів учень повинен пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року №955, зі змінами наказ МОН від 15 лютого 2023 року №165),

zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 року за №184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження подано у навчальних планах. Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей передбачені такі варіанти навчальних планів:

для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (додаток 9 до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2028 №814)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7/245	7/245	7/245	7/245	28/980
	Іноземна мова	2/70	2/70	2/70	2/70	8/280
Математична	Математика	4/140	4/140	4/140	4/140	16/560
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3/105	3/105	3/105	3/105	12/420
Технологічна	Трудове навчання	1/35	1/35	1/35	1/35	4/140
Інформатична	Інформатика	-	1/35	1/35	1/35	3/105
Мистецька	Образотворче мистецтво	1/35	1/35	1/35	1/35	4/140
	Музичне мистецтво*	1/35	1/35	1/35	1/35	4/140
Фізкультурна	Фізична культура	3/105	3/105	3/105	3/105	12/420
Усього:		22/770	23/805	23/805	23/805	91/3185

Корекційно-розвиткова робота	Корекція мовлення	5	5	5	5	20
	Корекція розвитку	3	3	3	3	12
	Логоритміка	2	2	2	2	8
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	8
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	2	2	6
Гранично допустиме навчальне навантаження		20/700	21/735	22/770	22/770	85/2975

для дітей із затримкою психічного розвитку (додатку 5 до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2028 №814)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

початкової освіти для спеціальних класів закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей із затримкою психічного розвитку

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7/245	7/245	7/245	7/245	28/980
	Іноземна мова	2/70	2/70	2/70	2/70	8/280
Математична	Математика	4/140	4/140	4/140	4/140	16/560

Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3/105	3/105	3/105	3/105	12/420
Технологічна	Трудове навчання	1/35	1/35	1/35	1/35	4/140
Інформатична	Інформатика	-	1/35	1/35	1/35	3/105
Мистецька	Образотворче мистецтво	1/35	1/35	1/35	1/35	4/140
	Музичне мистецтво*	1/35	1/35	1/35	1/35	4/140
Фізкультурна	Фізична культура	3/105	3/105	3/105	3/105	12/420
Усього:		22/770	23/805	23/805	23/805	91/3185
Корекційно- розвиткова робота	Корекція розвитку	3	3	3	3	12
	Ритміка	2	2	2	2	8
	Розвиток мовлення	5	5	5	5	20
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	2	2	6
Гранично допустиме навчальне навантаження		20/700	21/735	22/770	22/770	85/2975

для дітей з інтелектуальними порушеннями (додаток 11 навчального плану для спеціального класу для дітей з інтелектуальними порушеннями до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої

освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2028 №814)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7/245	7/245	7/245	7/245	28/980
Математична	Математика	2/70	2/70	2/70	2/70	8/280
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3/105	4/140	4/140	4/140	15/525
Технологічна	Трудове навчання	2/70	2/70	2/70	2/70	8/280
Мистецька	Образотворче мистецтво	1/35	1/35	1/35	1/35	4/140
	Музичне мистецтво*	1/35	1/35	1/35	1/35	4/140
Фізкультурна	Фізична культура	3/105	3/105	3/105	3/105	12/420
Усього:		21/735	22/770	22/770	22/770	87/3045
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	4	4	4	4	16
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	2	8
	Лікувальна фізкультура (Ритміка)	2	2	2	2	8

Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	2	2	3	3	10
Гранично допустиме навчальне навантаження	20/700	21/735	22/770	22/770	85/2975

4. Навчальні плани

Навчальні плани – детальний розподіл навчального навантаження на тиждень. Навчальні плани дають цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами, визначають гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Повноцінність початкової освіти здобувачів освіти спеціальних класів закладу забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять.

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану відповідно Державного стандарту. Державний стандарт початкової освіти складається з таких освітніх галузей: «Мовно-літературна», «Математична», «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька», «Фізкультурна», які реалізуються через навчальні предмети, що подано у Типовій освітній програмі під керівництвом Савченко О.Я.

Мовно-літературна галузь реалізується через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

- 1 клас- інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;
- 2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання»;
- 3, 4 класи - навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Щодо організації проведення уроків розподілили навчальні години протягом року наступним чином:

I семестр – 3 години на тиждень «Читання», «Літературне читання»;
4 години на тиждень «Українська мова».

II семестр – 4 години на тиждень «Читання», «Літературне читання»;
3 години на тиждень «Українська мова».

Іншомовна освіта у 1-4 класах реалізується через вивчення англійської мови.

Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі реалізуються в інтегрованому курсі «Я досліджую світ».

Зміст технологічної освітньої галузі реалізується через інтегрований курс «Дизайн і технології».

Мистецька освітня галузь реалізується через предмети за окремими видами мистецтва: музичне мистецтво, образотворче мистецтво упродовж двох циклів навчання.

Інваріантна складова навчальних планів для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включає години корекційно-розвиткової роботи, яка

спрямована на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з освітніми потребами, мети, завдань та напрямків такої роботи. Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

Заклад здійснює корекційно-розвиткову роботу для дітей, які мають такі психофізичні особливості: тяжкі порушення мовлення, затримку психічного розвитку, інтелектуальні порушення.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення: корекція мовлення, корекція розвитку, логоритміка, лікувальна фізкультура.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з ООП проводяться у другу половину дня за переліком навчальних програм поданих в додатку 17 Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 26.07.2018 №814, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»:

1. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт. Хайдарова О.С., Блеч Г.О.).

2. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення з використанням методики ГАН-Содеберг» для 2-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт. Заремба В.В., Ліщук Н.І., Морозова Н.В., Блеч Г.О.)

3. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт. Бобренко І.В.).

4. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт. Ярмола Н.А.).

5. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток особистісної сфери» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Бабяк О.О., Баташева Н.І., Орлов О.В.).

6. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Омельченко І.М., Федорович Л.О.).

7. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Бабяк О.О.).

8. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (авт. Рібцун Ю.В.).

9. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення(авт. Трофименко Л.І., Куравська Л.І.).

10. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для підготовчих, 1-6 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення.(Чепурний А.В.).

11. Програма з корекційно-розвиткової роботи « У світі ритмів» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт. Левченко Л.Й., Гладченко І.В.).

12. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток когнітивної сфери» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Сак Т.В., Прохоренко Л.І.).

Години корекційно- розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Корекційно-розвиткова робота для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Мета: компенсація порушень мовленнєвого розвитку та створення умов для формування навичок вільної комунікації, що сприятиме включенню дітей з тяжкими порушеннями мовлення до суспільного життя.

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є:

1. Визначення порушень мовленнєвого розвитку та механізмів їх виникнення.
2. Подолання мовленнєвих порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені компоненти мовленнєвої та пізнавальної діяльності.

3. Попередження появи вторинних порушень мовленнєвого (дисграфії, дизорфографії та дислексії) та пізнавального розвитку.

4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: корекція мовлення, корекція розвитку, логоритміка, лікувальна фізкультура.

Навчальний план для спеціального класу для дітей з тяжкими порушеннями мовлення відповідає додатку 9 до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2028 №814:

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
початкової освіти для спеціальних закладів загальної середньої
освіти з українською мовою навчання для дітей з тяжкими
порушеннями мовлення

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом

Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7	7	7	7	28
	Іноземна мова	2	2	2	2	8
Математична	Математика	4	4	4	4	16
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Технологічна	Трудове навчання	1	1	1	1	4
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1	3
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво*	1	1	1	1	4
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього:		22	23	23	23	91
Корекційно-розвиткова робота	Корекція мовлення	5	5	5	5	20
	Корекція розвитку	3	3	3	3	12
	Логоритміка	2	2	2	2	8
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	8
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	2	2	6
Гранично допустиме навчальне навантаження		20	21	22	22	85

Корекційно-розвиткова робота для дітей із затримкою психічного розвитку. Мета: формування пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, позитивних характеристик особистості, мовлення, психомоторного розвитку.

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є:

1. Цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності: розвиток сенсорно-перцептивної діяльності та формування еталонних уявлень; формування мисленнєвої діяльності у взаємозв'язку з мовленнєвим розвитком; розвиток розумових здібностей шляхом опанування дій заміщення та наочного моделювання в різних видах діяльності (навчальна, предметно-практична); розвиток творчих здібностей.

2. Формування навчальної та предметно-практичної діяльності (мотиваційного, орієнтовно-операційного і регуляційного компонентів): цілеспрямоване формування навчальної діяльності: вміння програмувати, контролювати, регулювати й оцінювати результати виконання завдань; всебічний розвиток предметно-практичної діяльності.

3. Корекційний розвиток емоційно-вольової сфери: формування здатності до вольових зусиль, довільної регуляції поведінки; подолання вже сформованих негативних якостей особистості; попередження й усунення афективних, негативних відхилень у поведінці.

4. Розвиток мовлення. Розвиток усного мовлення шляхом корекції порушень звуковимови, одночасно з формуванням фонематичних процесів; розвиток лексики й граматичного ладу мовлення; розширення активного та пасивного словникового запасу, уявлень про довкілля у процесі мовленнєвої й пізнавальної діяльності; формування управління й узгодження слів у реченні, зв'язного мовлення; ініціацію контакту, взаємодію та підтримування спілкування зі значущими дорослими та однолітками. Формування писемного мовлення у процесі: розвитку фонематичного, складового аналізу й синтезу; становлення синтетичних прийомів поскладового читання; формування мотивації оволодіння графічним зображенням букв й розвиток смислового програмування письмового висловлювання; формування мовних операцій.

5. Розвиток психомоторики. Формування рухових вмінь та навичок; розвиток координації рухів, спритності, сили, витривалості; розвиток відчуття ритму; розвиток правильної постави, ходи, грації, рухів; розвиток загальної та дрібної моторики; розвиток моторних функцій і дихання.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, ритміка, корекція розвитку.

Корекційно-розвиткову роботу проводять спеціалісти закладу освіти: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури.

Навчальний план для спеціального класу для дітей із затримкою психічного розвитку відповідає додатку 5 до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2028 №814

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

початкової освіти для спеціальних класів закладів загальної середньої

освіти з українською мовою навчання для дітей із затримкою психічного розвитку

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7	7	7	7	28
	Іноземна мова	2	2	2	2	8
Математична	Математика	4	4	4	4	16
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Технологічна	Трудове навчання	1	1	1	1	4
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1	3
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво*	1	1	1	1	4
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього:		22	23	23	23	91
Корекційно-розвиткова робота	Корекція розвитку	3	3	3	3	12

	Ритміка	2	2	2	2	8
	Розвиток мовлення	5	5	5	5	20
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	2	2	6
Гранично допустиме навчальне навантаження		20	21	22	22	85

Корекційно-розвиткова робота для дітей з інтелектуальними порушеннями.
 Мета: психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень дітей з інтелектуальними порушеннями.

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є:

1. Формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічної адаптації та соціальної реабілітації дітей.
2. Розвиток та подолання порушень усного та писемного мовлення.
3. Корекція та розвиток рухових порушень та недоліків фізичного розвитку, формування вмінь диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, соціально-побутове орієнтування, лікувальна фізична культура, ритміка.

Для дітей з інтелектуальними порушеннями обсяг навчального навантаження поданий у рамках навчального плану згідно додатку 11 Навчального плану для спеціального класу для дітей з інтелектуальними порушеннями до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2028 №814:

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

початкової освіти для спеціальних закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей з інтелектуальними порушеннями

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
-----------------------	-----------------	--

		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7	7	7	7	28
Математична	Математика	4	4	4	4	16
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3	4	4	4	15
Технологічна	Трудове навчання	2	2	2	2	8
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво*	1	1	1	1	4
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього:		21	22	22	22	87
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	4	4	4	4	16
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	2	8
	Лікувальна фізкультура (Ритміка)	2	2	2	2	8
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	2	3	3	10
Гранично допустиме навчальне навантаження		20	21	22	22	85

Відповідно до Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти затвердженого наказом МОН України від 25.06.2018 р. № 677, Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (наказ МОЗ від 25.09.20 року №2205) в закладі організовані групи подовженого дня.

5. Перелік навчальних програм та підручників

Навчання учнів спеціальних класів початкової освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, із затримкою психічного розвитку здійснюється за Типовою освітньою програмою початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, яку затверджено наказом МОН від 26.07.2023 №814, в якій зазначено, що пропонований зміст навчальних предметів, очікувані результати навчання здобувачів освіти подано відповідно до Типової освітньої програми для учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 №743-22.

Перелік підручників, за якими навчаються учні 1-2 класів:

№з/п	Назва предмету	Назва підручника	Автор, видання, рік
1 клас			
1	Українська мова. Навчання грамоти	Буквар (1 та 2 частини)	К. Пономарьова, «Оріон», 2018
2	Англійська мова	Англійська мова. (English)	Н.Q.Mitchell, «Лінгвіст», 2019
		FLY YIGH UKRAINE	Видавництво PERSON
		English	О. Карпюк, Тернопіль «Астон», 2018
3	Математика	Математика	Н.Листопад, «Оріон», 2018
4	Я досліджую світ	Я досліджую світ (1 частина)	Бібік, Бондарчук, «Ранок», 2018
5	Дизайн і технології	Я досліджую світ (2 частина)	Бібік, Бондарчук, «Ранок», 2018
6	Образотворче мистецтво	Мистецтво	О. Лобова, «Оріон», 2018
7	Музичне мистецтво		
2 клас			
1	Українська мова	Українська мова та читання (1 частина)	К. Пономарьова, «Оріон», 2019
2	Читання	Українська мова та читання (2 частина)	О.Савченко, «Оріон», 2019

3	Англійська мова	Smart junior for Ukraine	Н. Q. Mitchell, «Лінгвіст», 2019
4	Математика	Математика	Н. Листопад, «Оріон», 2019
5	Я досліджую світ	Я досліджую світ (1 частина)	І. Грущинська, З. Хитра, «Оріон», 2019
6	Інформатика	Інформатика. Дизайн і технології (2 частина)	Н. Морзе, О. Барна, «Оріон», 2019
7	Дизайн і технології		
8	Образотворче мистецтво	Мистецтво	О. Калініченко, Л. Арестова, вид. дім «Освіта», 2019
9	Музичне мистецтво		

Перелік підручників, за якими здійснюється навчання у 3-4 класах внесено до таблиці:

№з/п	Назва предмету	Назва підручника	Автор
3 клас			
1	Українська мова.	Українська мова та читання (1 частина)	К. Пономарьова, Л. Гайова, «Оріон», 2020
2	Літературне читання	Українська мова та читання (2 частина)	О. Савченко, «Оріон», 2020
3	Англійська мова	Smart junior for Ukraine	Н. Q. Mitchell, «Лінгвіст», 2020
4	Математика	Математика	Н. Листопад, «Оріон», 2020
5	Я досліджую світ	Я досліджую світ (1 частина)	І. Грущинська, З. Хитра, «Оріон», 2020
6	Інформатика	Інформатика. Дизайн і технології (2 частина)	Н. Морзе, О. Барна, «Оріон», 2020
7	Дизайн і технології		
8	Образотворче мистецтво	Мистецтво	О. Калініченко, Л. Арестова, вид. дім «Освіта», 2020
9	Музичне мистецтво		
4 клас			
1	Українська мова	Українська мова та читання (1 частина)	К. Пономарьова, Л. Гайова, «Оріон», 2020
2	Літературне читання	Українська мова та читання (2 частина)	О. Савченко, «Оріон», 2020
3	Англійська мова	Smart junior for Ukraine	Н. Q. Mitchell, «Лінгвіст», 2021
4	Математика	Математика	Н. Листопад, «Оріон», 2021

5	Я досліджую світ	Я досліджую світ	І. Грущинська, З.Хитра, І. Дробязко, «Оріон», 2021
6	Інформатика	Інформатика. Дизайн і технології	Н.Морзе, О.Барна, «Оріон», 2021
7	Дизайн і технології		
8	Образотворче мистецтво	Мистецтво	Л. Масол, «Генеза», 2021
9	Музичне мистецтво		

Учні з порушеннями інтелектуального розвитку навчаються за такими Типовими освітніми програмами відповідно:

Клас	Програма
1-2 класи	Типова освітня програма розроблена під керівництвом Чеботарьової О.В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки країни від 19.09.2022 №836 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»
3-4 класи	Типова освітня програма розроблена під керівництвом Чеботарьової О.В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки країни від 19.09.2022 №836 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»

Корекційно-розвиткові заняття в спеціальних класах з порушеннями інтелектуального розвитку проводяться за такими програмами (Наказ МОН №814 від 26.07.2018 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами» додаток 17):

Назва заняття	Програма
Розвиток мовлення	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт. Хайдарова О.С., Блеч Г.О.).
Соціально-побутове орієнтування	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт. Ярмола Н.А.).

Лікувальна фізкультура	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт. Бобренко І.В.).
------------------------	---

Корекційно-розвиткова складова в спеціальному класі для дітей з тяжкими порушеннями мовлення реалізуються через виконання наступних програм (Наказ МОН №814 від 26.07.2018 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами» додаток 17):

Назва заняття	Програма
Корекція розвитку	Програма з корекційно-розвиткової роботи "Корекція розвитку" для 1 - 4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (авт. Рібцун Ю.В.).
Корекція мовлення	Програма з корекційно-розвиткової роботи "Корекція мовлення" для 1 - 4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (авт. Трофименко Л.І., Куравська Л.І.)
Лікувальна фізкультура	«Лікувальна фізкультура». Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-6 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Чепурний А.В.
Логоритміка	«Логоритміка». Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Куравська Л.С.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи для дітей із затримкою психічного розвитку: розвиток мовлення, ритміка, корекція розвитку.

Корекційно-розвиткові заняття в спеціальних класах для дітей із затримкою психічного розвитку реалізуються за такими програми (Наказ МОН №814 від 26.07.2018 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами» додаток 17):

Назва заняття	Програма
Корекція розвитку	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток когнітивної сфери» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Сак Т.В., Прохоренко Л.І.).
Розвиток мовлення	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1 - 4 спеціальних класів для дітей із

	затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Омельченко І.М., Федорович Л.О.).
Ритміка	Програма з корекційно-розвиткової роботи "Ритміка" для 1 - 4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Бабяк О.О.).

6. Форма організації освітнього процесу

Здобуття початкової освіти у спеціальних класах закладу відбувається за інституційною формою (наказ МОН України від 23.04.2019 №536, зареєстрований у Міністерстві юстиції України від 22.05.2019 №547/33518 «Про затвердження Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти»), що включає в себе очне (денне) навчання, дистанційне (шляхом використання технологій дистанційного навчання) та змішане навчання – форма, яка поєднує очний і дистанційний режими.

Освітній процес у початковій школі організовується у безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.02.2023 №165 «Про внесення змін до положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти» для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії у закладі створені умови для засвоєння освітньої програми за індивідуальною формою навчання.

Зарахування осіб до державних і комунальних закладів загальної середньої освіти на індивідуальну форму здобуття освіти, переведення та відрахування їх із таких закладів освіти здійснюється відповідно до пунктів 4, 5, 8, 10, 11, 12 розділу I, розділу III, пункту 1 розділу IV Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016. Особливості подання документів для зарахування (переведення) здобувачів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти визначаються розділами II, IV цього Положення.

Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до закладу на індивідуальну форму здобуття освіти, переведення та відрахування їх здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016.

Зарахування до закладу освіти на індивідуальну форму здобуття освіти проводиться зазвичай до початку навчального року.

Індивідуальна форма здобуття освіти поділяється на: сімейну (домашню) форму, екстернат та педагогічний патронаж.

Сімейна (домашня) форма освіти. Навчатися за такою формою зможуть учні, чії батьки бажають і готові самостійно організувати освітній процес в домашніх умовах. Разом з тим учень зарахований до закладу, який відслідковує його прогрес у навчанні. Батьки також мають написати заяву щодо навчання дитини за сімейною формою. Відповідальність за успішність навчання учня несуть батьки.

Для запобігання порушень прав дітей та забезпечення виконання обов'язків батьків, інших законних представників заклад освіти інформує відповідну службу у справах дітей про зарахування (переведення) здобувачів освіти на сімейну (домашню) форму.

Важливо, щоб дитина не відставала від однолітків, а її знання відповідали рівню Держстандарту. Для спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти батьки, інші законні представники можуть використовувати портфолію, в якому фіксуються результати навчання. Здобувачі освіти за сімейною (домашньою) формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію.

Для здобувача освіти, який навчається за Державним стандартом початкової освіти, формувальне та підсумкове оцінювання відбувається за спільної участі педагогічного працівника та одного з батьків, інших законних представників. Навчальний час для проведення формувального оцінювання визначає заклад освіти відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, але не більше ніж 4 навчальні дні упродовж навчального року (з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм).

У випадку низької успішності учня результатів навчання педагогічна рада може: рекомендувати батькам перевести дитину на інституційну форму.

Екстернат. Для зарахування на екстернат батьки повинні подати заяву та документ, що підтверджує підставу для переведення. Серед поважних причин – неможливість відвідувати заняття у школі чи скласти річне оцінювання. Екстернат, зокрема, орієнтований на учнів, які опанували або можуть опанувати один чи декілька предметів, класів чи навіть рівнів освіти швидше своїх однолітків.

Батьки та учні, що проживають на неконтрольованій території або на території лінії зіткнення, можуть подати документи для зарахування на екстернат у електронному вигляді. Зарахування учнів, які не мають документів про попередню освіту, проходитиме після оцінювання у закладі, де він планує навчатись.

Для екстернів, які здобували або здобувають повну загальну середню освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану, оцінювання може проводитися протягом усього навчального року.

Річне оцінювання проводиться з усіх навчальних предметів, обов'язкових для вивчення відповідно до освітньої програми.

Результати річного оцінювання оформлюються протоколом оцінювання.

Протягом одного навчального року екстерн може пройти оцінювання за один або кілька класів у межах одного або декількох рівнів повної загальної середньої освіти.

Педагогічний патронаж. Така форма передбачена для учнів, які за станом здоров'я не можуть відвідувати школу щодня, перебувають на стаціонарному лікуванні у закладах охорони здоров'я або потребують навчання біля лікарняного ліжка.

Педагогічний патронаж передбачає індивідуальний супровід вчителя для конкретного учня. Водночас велика увага приділяється самостійному опрацюванню матеріалу дитиною. За такого навчання важливим є партнерство між учнем, вчителем та батьками, адже вони мають спільно визначити інтенсивність та результативність навчання.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року.

Здобувачі освіти проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію відповідно до законодавства.

Формувальне оцінювання відбувається шляхом спостереження педагогічним працівником за здобувачем освіти у різних видах навчальної діяльності або за допомогою інших засобів формувального оцінювання.

7. Опис інструментарію оцінювання

Враховуючи, що очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти із тяжкими порушеннями мовлення, із затримкою психічного розвитку, пропонований зміст навчальних предметів відповідає Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом Савченко О.Я., то оцінювання учнів спеціальних класів здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813.

Навчальні досягнення здобувачів освіти 1-4 класів підлягають формувальному (письмові роботи, практичні завдання, проектні роботи, діагностувальні роботи) та підсумковому (річному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Результати формувального оцінювання вчителі початкових класів виражають вербальною оцінкою, яка формується відповідно до Орієнтованої рамки оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти.

Для формувального оцінювання із Орієнтованого переліку обрані наступні інструменти:

№з/п	Назва	Опис інструмента
------	-------	------------------

1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо - це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких - розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонованому твердженні
3	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант однохвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоdnішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті « »?»
4	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
5	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) виглядає як тому що
6	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
7	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
8	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: декілька правильних варіантів
9	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це схоже на/відрізняється від ? Які характерні риси/елементи ? Як іще можна показати/проілюструвати ? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль ? Як стосується ? Які ідеї / деталі можна додати до ? Наведіть приклад ? Що не так з ? Який висновок ви могли б зробити з ? Які висновки можна зробити з ? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про ? Що може статися, якщо ?

		<p>Які критерії можна взяти для оцінки ? Які докази підтверджують ?</p> <p>Як ми можемо довести / підтвердити ?</p> <p>Як це можна розглядати з точки зору ?</p> <p>Які альтернативи слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для ?</p>
--	--	--

Об'єктивні результати навчання (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності) учнів 1-2 класів вчителі виражають вербальною оцінкою (оцінювальним судженням).

Об'єктивні результати навчання, діагностувальні роботи та інші види письмових, практичних, графічних, фізичних вправ та інших видів перевірних робіт учнів 3-4 класів вчителі фіксують рівневою оцінкою (зазначення рівня результату навчання). Рівень результату навчання визначається з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів, що дозволяє забезпечити об'єктивність і точність та позначати буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти

Рівень результатів навчання	Характеристика рівня результатів навчання учня/ учениці
Високий	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти;</p> <p>характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості;</p> <p>установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти;</p> <p>застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації;</p> <p>перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму)/текстову;</p> <p>прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання;</p>

	<p>за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них;</p> <p>підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань;</p> <p>співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії.</p>
Достатній	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх;</p> <p>називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів; угрупує об'єкти; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами; застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову;</p> <p>пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами;</p> <p>контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів;</p> <p>визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки.</p>
Середній	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання;</p> <p>називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, угрупує об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками;</p> <p>відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату;</p>

	<p>знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя;</p> <p>коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату;</p> <p>визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення/виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.</p>
Початковий	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання; називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, утворює об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками;</p> <p>відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату;</p> <p>знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя;</p> <p>коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату;</p> <p>визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення/виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.</p>

Відповідно до Програми спільної діяльності Міністерства освіти і науки України, Інституту модернізації змісту освіти, Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, спрямованої на виконання завдань Концепції Нової української школи, реформування змісту освіти дітей з особливими освітніми потребами розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку (Навчально-методичний посібник/ авт.:Чеботарьова О.В., Трикоз С.В., Блеч Г.О., Гладченко І.В., Бобренко І.В., Чухліб О.А., Стрілець Л.В.) Критерії оцінювання

розміщено результатів навчання розміщено на сайті МОН: mon.gov.ua/ua/osvita/snklyuzivne-navchannya/dlya-fahivciv/metodikiinkluzia

Навчальні досягнення учнів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня оцінюються вербально. При вербальному оцінюванні використовуються як усні, так і письмові оцінювальні судження, які характеризують процес навчання і відображають кількісний і якісний його результати: ступінь засвоєння елементарних знань і вмінь з навчальних предметів та характеристику особистісного розвитку учнів. Характеристика особистісного розвитку учня відображає рівень самостійності, комунікативності, уміння працювати в групі, ставлення до навчальної праці, рівень прикладених зусиль, сформованість навчально-пізнавальних інтересів, ціннісних орієнтирів та загальнонавчальних умінь, тощо та здійснюється вербально під час поточного контролю.

Основними видами оцінювання навчальних досягнень учнів з порушеннями інтелектуального розвитку є поточне, тематичне та підсумкове.

Враховуючи особливості навчальної діяльності учнів з порушеннями інтелектуального розвитку, тематична оцінка здійснюється за результатами поточного оцінювання. При цьому поточне оцінювання виконує діагностико-коригуючу, стимулюючу функції.

Загальна характеристика рівнів навчальних досягнень учнів з порушеннями інтелектуального розвитку легкого ступеня

I рівень – початковий.

Учень (учениця) з допомогою вчителя фрагментарно, неточно відтворює окремі елементи, ознаки об'єкта вивчення; з допомогою вчителя виконує окремі дії, елементарні завдання. Ставлення до навчання байдуже. Потребує контролю, допомоги та стимулювання з боку вчителя.

II рівень – середній.

Учень (учениця) в основному здатний відтворити більшу частину навчального матеріалу, але допускає окремі неточності. Матеріал розуміє, може виокремити головне і другорядне, частково чи за допомогою вчителя пояснити. Виконує дії та завдання в аналогічних умовах (під керівництвом вчителя). Достатньо стале зацікавлене ставлення до навчання. В окремих випадках потребує контролю та допомоги з боку вчителя.

III рівень – достатній.

Учень відтворює матеріал, визначений навчальною програмою. Матеріал розуміє, може виокремити головне і другорядне, пояснити. Застосовує знання, вміння й навички в аналогічних та відносно нових умовах. Здатний самостійно і

правильно виконувати дії, аналогічні та відносно нові завдання. Здатний пояснити використаний спосіб виконання завдання та застосувати для розв'язання іншого. Стале, виразно-позитивне ставлення до навчання.

Загальна характеристика рівнів навчальних досягнень
учнів з порушеннями інтелектуального розвитку помірною ступеня

I – початковий.

Учень (учениця) за допомогою вчителя фрагментарно впізнає (показує або називає) предмет вивчення. За повної підтримки вчителя намагається виконати елементарні практичні дії, переважно пасивного характеру. Ставлення до навчання байдуже. Потребує значної постійної допомоги, повної підтримки та супроводу з боку вчителя.

II – середній.

Учень (учениця) за допомогою учителя частково розпізнає об'єкт вивчення. Виконує окремі дії предметно-практичного змісту на рівні копіювання способу виконання. Виявляє епізодичний інтерес до навчання, має байдуже або слабковиразне позитивне ставлення до навчально-практичної діяльності. Потребує схвалення, постійної допомоги, супроводу, контролю та стимулювання.

III – достатній.

Учень (учениця) має уявлення про об'єкт вивчення. З використанням наочності відтворює (не завжди точно) основні змістові елементи навчального матеріалу. Матеріал в основному розуміє, але пояснити, виокремити в ньому суттєве та другорядне не може. За наслідуванням і словесною інструкцією епізодично виконує прості завдання предметно-практичного змісту. Має слабковиразне позитивне ставлення до навчально-практичної діяльності. Потребує стимуляції та постійної значної допомоги щодо виконання предметно-практичних дій, завдання, організації робочого місця.

Підсумкову (річну) оцінку вчителі фіксують у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів.

У першій частині свідоцтва досягнень учня вчитель надає характеристику навчальної діяльності учня, показники якої підлягають лише вербальному оцінюванню з висновком: показник виявляється під час навчальної діяльності, що у графі «Сформовано (V)/ ще формується» позначає «V»; виявлення показника потребує спонукання/розвитку, то у цій графі позначень не робить, щоб надати перспективу для виявлення даного показника на наступних етапах навчання.

У другій частині свідоцтва досягнень учня вчитель фіксує оцінку щодо сформованості того чи іншого результату навчання за освітніми галузями. У графі «Сформовано (V)/ ще формується// Рівень результату навчання» для учнів 1-2

класів вчитель позначає «V», а для здобувачів освіти 3-4 класів вказує буквами В/Д/С/П рівень сформованості результату навчання.

Копія свідоцтва досягнень з відміткою «Згідно з оригіналом», що закріплено печаткою, зберігається в особовій справі учня.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється з метою моніторингу якості освіти.

Після закінчення основного циклу початкової освіти вносяться відповідні дані про учнів 4-х класів в ЄДБО та оформлюються свідоцтва про здобуття початкової школи.